

ՅՈՒՑԱԿ ԵՒ ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆՆԵՐ

ԵՐՈՒՍԱԳԷՄԻ Գ. ԿԻՒԼՊԷՆԿԵԱՆ ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆԻ

ՀԱՅԵՐԷՆ ՀՆԱՏԻՊ ԳԻՐՔԵՐՈՒ

(1512 — 1800)

21

ԳԻՐՔ ԱՂՕԹԻՑ: ՄՏԱՆՈՒԹԻՒՆՔ ՄԱՂԹՈՂԱԿԱՆՔ: Թրգմ. Ոսկան Երևանցի: Ամսկերտամ, Հրատ. Ոսկան Երևանցի, այգ. Ս. Էջմիածնի և Ս. Յարգսի, 1967, 66 էջ:

ԱՆՈՒԱՆԱԹԵՐԹ

ԳԻՐՔ ԱՂՕԹԻՑ: ՄՏԱՆՈՒԹԻՒՆՔ ՄԱՂԹՈՂԱԿԱՆՔ. Ի շարչարանա Տեանն Յիսուսի. և ի տիրամայրն Մարիամ.

Տպագրեալ Ներ զործարանում սրբոյ էջմիածնի. և սրբոյն Սարգսի զօրավարի: Յամատչոյումի: Ի թուր փրկչին. 1667-ին. յԱմսեանն Մայիսի. 11. իսկ Հայոց. ոճագին: ՄԷՀԵԿԻ ԻԹ.

ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

Շնորհօք ամենագորին Աստուծոյ ևս նուստ անձն բանի սպասուոր տէր Ոսկան յերկրէն արարատու ի զիւզարդաբէն Երևանայ. ոչորմութեամբ ամենասրոյ երրորդութեան. և բարեխառութեամբ սրբուհոյ ամէնօրհնելոյ Աստուածածնին զաղօթմատոյցս զայս որ և շարչարանաց Տեանն Յիսուսի մտածութիւնք արտադրեալ թարգմանեցի ի լեզուէ զաղմատացւոց ի Հայս բարբառ: զոր և շարչարեցի սրբազրութեամբ. և ևսու տպել ի տպարանի սրբոյ էջմիածնի. և սրբոյն սարգսի զօրավարին. որոյ աւարան եղև Ներ թուոջ փրկչին Հաղարարի վեցհարիւրորդի. վաթսերորդի. իսկ Հայոց Հաղարարի Հարիւրորդի վեշտասանորդի. նամսեանն Յունիսի. սրոյ աւարք էին շասներորդ ութերորդ: Ի Հայրապետութեան Տեանն Յաղորու Հայոց Կաթողիկոսի. և յիշխանութեան վիճակմասին շարգսիս Ամատչոյումու ընդ Հովանեաւ սրբոյս սարգսի զօրավարի. Արդ որք Հանդիպիք ևս օգտիք ի սմանէ յիշեալիք զվերոյգրեալ գոսկան վարդապետան. Եւ որք յիշէք յիշեալ լիջիք ի Քրիստոսէ Յիսուսէ Տեաննէ մերմէ. որ է օրհնեալ անգրաւալ յախտեի. Ամէն:

Կիւլպէնկեան Մատենադարան

248

Աղ. 1667

22

ՄԱՇՏՈՑ: Ամսկերտամ, Հրատ. Ոսկան Երևանցի, այգ. Ս. Էջմիածնի և Ս. Սարգսի, 1967, 2 չէ. + 315 + 68 = 385 էջ:

ԱՆՈՒԱՆԱԹԵՐԹ

ԳԻՐՔ ՍՐԲՈՅՆ ՄԱՇՏՈՑԱՅ ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ: Աբարդութիւնք Հանապարդեան Եկեղեցեաց Հայաստանեայց: Պարունակիչ եօթեանց զլիսուորաց խորհրդունակ սրբազնագործութեանց, և այլոց մասնաւորաց պաշտամանց Հաստատեցելոց ի Հնագունից Հարցն սրբոց առ ի լրումն

Հոգեկանին հարկատուութեան. և ժարմեակարին պիտանացութեան. սահմանադրեցեալ օժանդակութեամբ հոգւոյն: սրբոյ:

Տպագրեցեալ է ազարանի սրբոյ էջմիածնի. և սրբոյն Սարգսի զորավարի. է Հայրապետութեան Տեան Յակոբայ Կաթուղիկոսի Սրբոյ էջմիածնի:

Մտիւիչ և սրբազրութեամբ Ոսկանայ վարդապետի և Արքի եպիսկոպոսի Երեւանեացոյ: Ի ՅԱճաւելոզածի: Ի Քույ փրկչին: 1967. Դեկտեմբերի. 11:

Իսկ ըստ Հայոց. 1116: Դեկտեմբերի. 1:

ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

Չունի:

Կիւլպէնկեան Մատենադարան

264-3

1967

23

ՏՕՄԱՐ: Աճաղեբաժ, հրատ. Ոսկան Երեւանցի, 1668. 36 + 260 = 296 էջ:

ԱՆՈՒԱՆԱԹԵՐԹ

ՏՕՄԱՐԱՅ ԳԻՐԲ: ՀԱՅՈՑ ՀՈՑՄԱՅԵՆՅՈՑ ԵՒ ՊԱՐԶՍՏՕՄԱՐ. ԸՆԴ ՈՐՈՑ ԵՒ ՏԱՂ ՅՈՎԵՍՏԱՓՈՒ: ՄԱՐՄՆԱՆԱՂԱՅ. ԵՒ ԵՐԱԶԱՀԱՆ: Յաճաղելոսածի: Յամին Քրիստոսի 1668: Հայոց թուոյ ոճով:

ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

Ժանեք յընթերցողացդ անձեղազրելի առնել զձեզ ի աշխտանցն, զի ոչ է բազմաց օրիականաց ստուգեցար վասնզի ոչ գտանէին առա. այլ ի ժիոյ օրինակէ որ ինչ զրեալ էր փոխադրեցար առա. սրպէս և խնդրեալ եղև յոժանց:

ԻՄՆՕԹ. Նոյնիմ հետ կազմուած է հանւ. ևտեւր. շէրգուի կարեւոր համազարգեանց չիբքը. սպուած Կ. Պոլիս, 1709-ից: 148 էջ:

Կիւլպէնկեան Մատենադարան

264-11

1968

24

ՆՈՐ ԿՏԱԿԱՐԱՆ: Աճաղեբաժ, հրատ. Ոսկան Երեւանցի և Կարապետ Անդրեանացի, 1668. 934 էջ:

ԱՆՈՒԱՆԱԹԵՐԹ

ՆՈՐ ԿՏԱԿԱՐԱՆ ՍՐԲՈՑ ԱԻՏԱՐԱՆԻ ՏԵԱՌՆ ՄԵՐՈՑ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ: Յաճախելոսած: Ի Քուին փրկչին: 1668. փետրվարի. 10: Իսկ ըստ Հայոց ոճով: Տրկի. Իկու:

ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

Ծնորժօք եւ օժանդակութեամբ Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի աւարտեցաւ նոր կտակարանս ի Հայրապետութեան Տեառն Յակօրայ Կաթուղիկոսի արքայ էջմիածնի: Երկասիրութեամբ նուաստ Ոսկանի Եպիսկոպոսի եւ բանի սպասաւորի Երեւանցոյ: Ի սպարանի սլակերանին իմոյ կարապետի բանի սպասաւորի բայց իմովք զբովք: Իսկ արդեամբք երկոցունցս. եւ սրբազրութեամբ եւ սպասաւորութեամբ սլակերանի եւ Հարազատի իմոյ յօճաննու սարկաւազի. որ բազմաւ ֆանիւ Հոյ տարեալ ծառայեաց. Ի թուոյ փրկին. 1668. Ի յեօթներորդում աւուր սանի սանախժրութեան վերափոխման Տրամօր Կուսի: յԱմ-Սէլյատում շաղաքում: Ի թուոյ Հայոց ոճժէ: Ի փառս Քրիստոսի:

Արդ Հանդիպողացդ սմին լիթերցմամբ կամ ստացմամբ Հայցեմ բազմաւ աղերսիւ, անմեղադիր լինիլ սղայունացն, զի ըստ կարի ֆանացաք ի արքայրէն՝ թէ ըստ շերթողականի արհեստի՝ եւ թէ զբնութեան արհեստի: թէ առ լծորգս, եւ թէ առ Հոյոփս անուան եւ բայի. եւ թէ առ թիւս նոցունց. առ նախազրութիւնս եւ առ պարագայս նոցունց եւ զիտաւորութիւնս նաեւ ի ստուգարանութիւնս աշխատեալ՝ որոյ բուն նախազարգափար լեալ է իմով մեռամբ զծեալ նոր կտակարանի զինի հեթմոյ թազուսրին ստուածաշունչ արքազրութեան զաղափար՝ առ ստայն Հաւաստացոցիչ զաղժատականն պարզարանօղ զաղափար՝ թէ առ բառս՝ եւ թէ բանս, զի մի երկրայական թիւրութիւն ինչ: Ի ներս անկիջի՝ որպէս զոյ ընտանեալ ի մէջ զբոց մերոց ի զբնաց անհմտից եւ անգարծից. զհաճ եւ զյոյժութիւն վարձուսնոց միայն Հողացողաց. մանաւանդ սակս սովորականաց յառաջեկութեանց ջատագովոյ՝ եւ ընտանեկեաց կրթմանց շաղակրատութեանց. զորս բովանդակ ի բաց կղաք: Թէպէտ ուրեք ուրեք ըստ սեղոյն բերման. եւ ըստ նախնեացն զիտաւորութեան բարւոք վարկաք. նաեւ ոչ իշխեցաք այլայլել. զի մի մեք մեղէն կպերեալք լիցուք:

Կիւլպէնկեան Մատենադարան

225-4

1668

ԱՂՈՒՆՍԱԳԻՐՔ: Ամազկբառամ, Հրաւ. Ոսկան Երեւանցի, սպ. Ս. էջմիածնի եւ Ս. Սարգսի, 1668, 88 + 224 = 312 էջ:

ԱՆՈՒԱՆԱԹԵՐԹ

ԳԻՐՔ ԱՇԽԱՐՀԱՏ ԵՒ ԱՌԱՊԳԷԱՐԱՆՈՒԹԵԱՆՏ ՈՐ է ԱՂՈՒՆՍԱԳԻՐՔ: Ի Հայրապետութեան Տեառն Յակօրայ Կաթուղիկոսի Սրբոյ էջմիածնի: Յամսթէլտամում: Ի թուոյ փրկին 1668: Եւ Հայոց ոճժէ. Հոկտեմբերի ամսոյ մէկ:

ՆԵՐԱԾՈՒԹԻՒՆ

- Ոգեմ գրանս գովեստի.
- Շլմարտարան անս մեծի:
- Սակաւ բանիս յայտածողի.
- բայց զորութեամբ զարմանալի:
- Կաթուրումից շամոքելի:
- բայց զիտոզաց ախորժելի:
- Առդիտոզաց զկէտ սահմանի.
- Իմաստութիւն որ ըստ կարգի:
- Ներակերտեալ գրանս աշխարհի.
- տարբոշեալ ըստ գուտոսի:
- Իիւրաքանչիւրն ըստ պատշաճի.
- ժօռէս շերթօղ խորենացի:

էջ 2:

ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

Ծնորժօք ևւ սղորմութեամբ ամենագորին Աստուծոյ Հօր ևւ Որդւոյ ևւ Հոգւոյն սրբոյ
աւարտեցաւ զբնուիւ շահաւետաւ: Ի Թուին. 1669. Յունվարի. 20: Իսկ ըստ Հայոց. ոճմբ.
Տրէի. ժը:

Էջ 224:

Կիւլպէեկեան Մատենադարան

956-621

1668

ՏՕՆԱՏՈՅՑ: Ամօղեբատմ, հրատ. Ոսկան Երեւանցի, 1669, 2 չ՛: + 273 == 275 էջ.

ԱՆՈՒԱՆԱՔԵՐԹ

ՏՕՆԱՏՈՅՑ ՏԵՐՈՒՆԱԿԱՆ ՏՕՆԻԾ. Եւսև ամենայն սրբոց ըստ պատշաճի աւուրց: Չոր ևւղ-
եալ է ևւ սահմանեալ սրբոյն Իսահակայ Հայրապետի ըստ արարողութեանցն Հայկազնեայց:
Ի Հայրապետութեան Տեառն Յակոբայ Կաթողիկոսի Սրբոյ էջմիածնի: Մախիւք ևւ սրբադ-
բութեամբ Ոսկանայ վարդապետի ևւ Արքի Եպիսկոպոսի Երեւանեցւոյ: Յամօթէլտամում:
Ի Թուոյ Փրկչին. 1669:

ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

Ծնորժօք ամենագոր մարդասիրին Աստուծոյ. ևւ նուսաւ ամենս բանի սպասաւոր
տէր Ոսկան Երկրէն արարատու. Ի բաղաբէն Երեւանայ. տեսանելով իմ զպակասութիւն սղ-
դին մերոյ Հայկազնեայց Ի կողմանէ ամենից զրոց. յաւետ Հարկաւորաց ևւ կարեւորապէս
պիտանացուաց. զորս Ի բազմաց զսակաւս յողումբք աշխատածօք ևւ յոյովիւք ծախիւք տը-
պաղքեցաք մինչև ցայժմ. տինա վաղապէսիւ Ժամանակաւ. ևւ կանխաւ ամաւ. Հարկեցեալ
Ի յԱստուածասիրաց ոճմանց վաճառականաց ևւ բարեպաշտ քրիստոնէից. առ Ի տպումն սըբ-
բոյ մատենիս, որ կոչի տոնացոյց. այսինքն ցուցանող տոնից բնաւից սրբոց ևւ Ժամակար-
դութեանց նոցին. եսև Համայնից անօրէնութեանց Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի: սպա-
սելով զիպօղ Ժամու. որ ևւ դտեալ զնոյնն ձեռնարկեալ կատարեցի Աստուծով վայելուչ ևւ
զեղեցեալից յօրինուածով զարգարեալ բերականութեան արհեստի ըստ կարողութեան իմոյ,
առ Ի զուարճութիւն բնաւից Թորդոմածնեաց. ևւ Ի լուսատրութիւն ընդհանրից սրբոց եկե-
ղեցեաց. յաւետ Ի պէտս իւրաքանչիւրոց տրանց, յորոց ևւ Հարկ իսկ է. որպէսզի յամե-
նայնում աւուր յիշատակելով զսոսս սրբոց կարգելոցն. յաւուրս իւր բարեխոս ունիցին առ
Աստուած, վասն ամենից զօրժառութեանց իւրեանց Հողեկանաց ևւ մարմնականաց Ի փոսս
Աստուծոյ: Որոյ աւարան եղև ներ Թուոյ փրկչին. 1669 Կամսեանն Մարտի, 25: Ի Հայրա-
պետութեան Տեառն Յակոբայ Հայոց Կաթողիկոսի. ևւ յիշանութեան վիճէլմուսին բա-
ղաբիս Ամատէրգամու ընդ Հովսեփեաւ սրբոյ Սարգսի զօրավարի: Արդ որք Հանդիպիւք այսմ
Աստուածայնոյ մտանիս ևւ օղտիք Ի սմանէ. յիշեալիք Ի Քրիստոս զձեռոցն զՀայրն իմ
զԹէնդորոսն ևւ զԺայրն իմ զԳօւարապիղն. ևւ զԿերայրն իմ զՀանդուցեայն Ի Քրիստոս զՅե-
վանէան, ևւ զԵրայրն իմ զՀռիփսիմէն. ևւ զԿենդանի զԿերայրն իմ զԱւետիսն, որ է առիթ
զօրժարանիս: Ընդ սմին յիշեալիք ևւ զԿեաւորոյս զաշակերտսն իմ ևւ զարեան առու սղգա-
կանս՝ զՍաղամօնն ևւ զՅօհանն: Ընդ որս ևւ զուք յիշեալիք ինիչիք մերովք ամենայնի յա-
ուրն այցելութեան յանաշառ դատողութեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի օրհնեցելոյն
Ի յաւիտեանս յաւիտեանից. Ամէն:

Կիւլպէեկեան Մատենադարան

264-1

1669

ԱՌԱՔԵԼ ԴԱՐՐԻՃԵՅԻ: ԳԻՐՔ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆՆԵ: Աժողերամ, հրատ. Ոսկան Երեւանցի, այլ. Ս. Էջմիածնի և Ս. Սարգսի, 1669, 650 էջ:

ԱՆՈՒԱՆԱԹԵՐԹ

ԳԻՐՔ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆՆԵ. Ծարպրեալ Վարդապետի Առաքելոյ Դարձեալացոյ: Սակա դիպուածոց հայաստանեայց՝ և ևս զաւառին արարոյ՝ և մասին զողթան դուստի, սկսեալ ի Թուոյն հայոց. 1054-էն. մինչև յաւարտ պատմադրութեանս. այլև ի յիշումն անեալ մանաւորարար. աստի և անտի: Տպագրեալ ներ Տպարանում Սրբոյն Էջմիածնի և Սրբոյն Սարգսի զորավարի: Ի Հայրապետութեան Տեան Յակօրայ կաթողիկոսի Սրբոյն Էջմիածնի: Եւ վերահացութեամբ Տեան Ոսկանայ Երեւանցոյ բանի պատաստրի:

ՅԱՄԱՔԷԼՅՈՂԱՄՈՒՄ: Ներ Թուոյ վերջին 1669-ին. Յունվարի. 1: Իսկ ըստ Հայոց. 1118-ին: Սահմի. 29:

ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

Շնորհօք և ողորմութեամբ անենազօրին Աստուծոյ շարտպեցեալ յաւարտ մասնեաց մատենան. Պատմադրական ներ Թուոյ՝ Փրկչին ոսկիթ. նամակն Մայիսի, որոյ ասուրք էին. զ: Իսկ ըստ Հայոց. ոճք. նամակն Արեգի. որոյ ասուրք էին. զ: Սրբադրութեամբ և լեչիք Ոսկանի վարդապետի Երեւանցոյ ի տպարանի սրբոյ սարգսի. ի հայրապետութեան տեան Յակօրայ. Հայոց կաթողիկոսի: ներ շարտրում հայկապոս Ամատրդամում: Արդ որք հանդիպէք ամին տեսնելով կամ ընթեռնելով յիշեցիք զայնպատարան. նաև զեղբայրն իմ զաւետիսն, որ պատնա է եղեալ այտորիկ զործարանի Էջմիածնի լինելոյն. մանաւանդ՝ զի զայս զիրք ինքն լեչիք իւրովք է արարեալ՝ որոյ ներումն յանցանաց մայթել և վարմա բարեաց ի Գրիստոսէ, ինքեան և ծնոցաց իւրոց հօրն Թորոսին. և մօրն Դահարազին. և այլոց արեանատուաց մերմաւորաց: Բայց որք յիշէք միով ողորմիւ. յիշեալք լիջիք յողորմութեան առատրին ի փոսս ամէնօրհնեալ անուան եորա. այժմ և անզրուա յաւիտեանի. Ամէն:

Կիւլպէնկան Մատենադարան

956-632

Դա

1669

ՌՈՊԵՐԹՈՍ ՊԷԼԼԱՐՄԻՆՈՍ: ՎԱՐԴԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ ՔՐԻՍՏՈՆՔԱԿԱՆ: Թրգմ. Բարսէլ Վրդ. Կոստանդնուպոլսեցի: Լիվոնո, հրատ. Ոսկան Երեւանցի և Կարապետ Անդրեանցի, այլ. Ս. Էջմիածնի, 1870, 4 չ. + 362 = 366 էջ:

ԱՆՈՒԱՆԱԹԵՐԹ Ա

ՎԱՐԴԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ ՔՐԻՍՏՈՆՔԱԿԱՆ: Գերզանցազունեղի Կարսեալի Տեան Ռուպերթոսի Պէլարմիոսի: Թարգմանեցեալ ի Բարսէլ Վարդապետի Կոստանդնուպոլսեցոյ, ի լեզուէ Իտալականէ ի Հայկական բարբառ Յամի Տեան. 1669 Հոկտեմբերի երեսուն Յալիկունա

ԱՆՈՒԱՆԱԹԵՐԹ Բ

Տպեցաւ Տառս Աստուածային Յամին, որ ի ծնընդէն Տեան մերոյ Յիսուսի Գրի-

տոսի, Հազար եւ Վեց Հարիւր եւ Եօթանասուն: Ի Թուականութեան Հայոց Հազարի, Հարիւրի եւ Տասն եւ ըննի: Յայիկոնայ: Ի փոստ մեծագոյնս Աստուծոյ:

ԹԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

Ձունի, սակայն աւարտին (էջ 362) յիշուած է.

Ներ Տպարանում արրոյ էջմիածնի:

Հաճութեամբ Տեան Ոսկանի Արք Եզիեկոսոսի Հայոց:

Սրբազրութեամբ Կարապետի վարդապետի Անդրեանայոյ:

Կիւլպէեկեան Մասենազարան

238

94.

1669

ԹՈՎ ՀԱՆՆԷՍ ՊՕՆԱ. ՁԵՌԲԱՆՈՒԹԻՒՆ ԵՆԲԿԻՆՍ: Թրդմ. Վարդան Վրդ. Եւսեանեան: Հոտմ. ապ. Հաւատոյ Տարածման (Propaganda Fide), 1671. 48 շ. + 394 + 6 շ. + 81 + 1 շ. = 526 էջ:

ԱՆՈՒԱՆԱԹԵՐԹ Ա

ՁԵՌԲԱՆՈՒԹԻՒՆ ԵՆԲԿԻՆՍ:

ԱՆՈՒԱՆԱԹԵՐԹ Բ

ՁԵՌԲԱՆՈՒԹԻՒՆ ԵՆԲԿԻՆՍ. Գարունակող զղացմանց Սրբազանիցն Հարց, եւ Ընդունից Իմաստասիրաց: Եօրինեցեալ աշխատասիրութեամբ Տեան Եւսեանու Պօսի, Վեմայոնոյ Քարտինայի, Ս.Ե.Հ. եւ Թարգմանեցեալ է Հայկական քարքառ, է Վարդանայ Եւսեանեան: Եամի Ներմարմնութեան Տեան ո.ո.հա: Եւ ըն Թուարերութեան Արամազնոյ. ո.հ.ի: Տպարեցեալ է մեծն Հոտմ: Ըն Տպարանում Սրբազանի Համադումարին, Զուաւասոյ:

ԹԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

Ձունի:

Կիւլպէեկեան Մասենազարան

241

90. 1671

ՊՕՂՈՍ ՓԻՐՈՄԱԼԻ, ՅԱՂԱԳՍ ՏԵՄԱՐՏՈՒԹԵԱՆ ՀԱՒԱՏՈՅՆ ԲՐԻՍՏՈՆԷԱԿԱՆԻ, Հոտմ, 1674. 207 + 3 շ. = 210 էջ:

ԱՆՈՒԱՆԱԹԵՐԹ

ՇԱՂԱԳՍ ՏԵՄԱՐՏՈՒԹԵԱՆ ՀԱՒԱՏՈՅՆ ԲՐԻՍՏՈՆԷԱԿԱՆԻ, Առ Եւս Լոպոսս Արքայն Պարսից: Ի Պօղոսի Փիթամալէ է Կարգէն Քարոզողաց Վարդապետ, եւ Արեւիկայիսկայան Նախնական Նահանգին, Երբազրեցեալ:

ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

Զուեի:

ԻՄԱՆՈՒԹ. Տպարանին եւ հրատարակչին անունները չեն յիշում:

Կիւլպէեկեան Մատենադարան

230-2

Թ. 1674

31

ԹՕՄԱ ԳԵՄԲԱՏԻ. ՀԱՄԱՀԵՏԵՆՈՒՄԸ ՔՐԻՍՏՈՍԻ. Թրգմ. Թովհաննէս Վրդ. Կոստանդնուպոլսեցի: Հում, տպ. Հուստոսյ Տարածման (Propaganda Fide), 1674, 14 չ՝ + 611 է 19 չ՝ = 614 էջ:

ԱՆՈՒԱՆԱԹԵՐԹ Ա

ՀԱՄԱՀԵՏԵՆՈՒՄԸ ՔՐԻՍՏՈՍԻ, Թոմայի Գեմբեցոյ. IMITATIO CHRISTI Thomae A' Kempis.

ԱՆՈՒԱՆԱԹԵՐԹ Բ

ԳՐԹ ՔՕՄԱՅԻ ԳԵՄԲԵՏԻՈՅ: Կանոնունակի Կրօնաւորի ի կարգէ Սրբոյն Օգոստինոսի: Յաղագս Համահեօեմանն Քրիստոսի Թարգմանեցեալ ի Թովհաննէս Վարդապետէ Կոստանդնուպոլսեցոյ, ի Հոգեկան Զուարճութիւն Մերաղեւայց:

ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

Զուեի:

ԻՄԱՆՈՒԹ. Թարգմանչին յուսագրանին մէջ՝

«... Զոր տեսեալ Պարոն Գասպարի ձաղալեցոյ, որդոյն Կոնայ Սահրաթի, Թախանձանօք ինդրեաց յինէն Թարգմանել զնոյնն ի մերն բարբառ, ի զրօսանս եւ ի զուարճութիւն հանուրց Հոգեկարմից»: «... Եւ լարժեցել ի նախանձ զրուան արկի ի լոյս անել զնոյնն, զոր եւ նպատառութեամբ միշտ կուսին Մարիամու եւ աղօթիւք հօրն մերոյ Սրբոյն զրեկորի լուսաւորչին աւարտեցի յամի տեսան 1670, ամսեանն մարտի նաւոր աստընում»:

Կիւլպէեկեան Մատենադարան

230-2

Գ. 1674

32

ԵՈՎՀԱՆՆԷՍ Կ. ՊՈՒՍԵՏԻ (ՀՈՒՈՎ). ՋՏՈՒԹԻՆԸ ՀԱՅԿԱՐԱՆՈՒԹԵԱՆ: Հում, տպ. Հուստոսյ Տարածման (Propaganda Fide), 1674, 215 է + 1 չ՝ = 216 էջ:

ԱՆՈՒԱՆԱԹԵՐԹ

ՋՏՈՒԹԻՆԸ ՀԱՅԿԱՐԱՆՈՒԹԵԱՆ, ԿՈՄ ՔԵՐԱՎԱՆՈՒԹԻՆԸ ՀԱՅԿԱԿԱՆ. Շարադրեցեալ ի Յովհաննէս Վարդապետէ Կոստանդնուպոլսեցոյ, ի Կոստանդնուպոլսեցոյն Ստուծոյ, Եւ ի յովհաննէս Հայկազունեաց: PURITAS LINGUAE ARMENICAE. A Ioanne Agop Sacerdote Armeno Composita.

ՎԿԱՅՈՒԹԻՒՆ

Հատկերէն:

ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

Ձուեր:

Կիւլպէկեան Մատենադարան

485 Յո.

33

ՆՈՐԱԳՈՅՆ ԵԱՂԻԿ ԶՕՐՈՒԹԵԱՆՑ: Քրդ. Յոյհաննէս Վարդապետ Կոստանդնուպոլսեցի: Լոս, սպ. Հաւատոյ Տարածման (Propaganda Fide), 1675, 248 էջ:

ԱՆՈՒԱՆԱԹԵՐԹ Ա

ՆՈՐԱԳՈՅՆ ԵԱՂԻԿ ԶՕՐՈՒԹԵԱՆՑ, FLOS VIRTUTUM.

ԱՆՈՒԱՆԱԹԵՐԹ Բ

ՆՈՐԱԳՈՅՆ ԵԱՂԻԿ ԶՕՐՈՒԹԵԱՆՑ: Թարգմանեցեալ է Յոհաննիս վարդապետ Կոստանդնուպոլսեցու, է զուարճութիւն հայկազունեաց: Յամի ներ մարմնութեան տեսոն 1671. րն հեղատեսաներորդու աւուր ամսեանն փետրվարի. է Լոս, է փոռս մեծադոյնս Լատուսոյ: 1675:

ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

Ձուեր:

ԵԱՆՈՒԹ. Թարգմանչի յառաջարանին մէջ:

«... Առ այս վախճան ուրեմն այս զրգիկ, նարդեանս թարգմանի, բոս խնդրոյ Լատուսի Գրեգորեան ան երկիւղամբ»:

Կիւլպէկեան Մատենադարան

230-2

Յո. 1675

34

ՏՕՄԱՐ: Մարտիկա, սպ. Ս. էջմիածնի եւ Ս. Սարգսի, 1675, 144 էջ:

ԱՆՈՒԱՆԱԹԵՐԹ

ԳԻՐԳ ՎԱՅԵԼՈՒՉ ԵՒ ՀԱՐԿԱՒՈՐ հանուրց հայկազունեաց բարեխրոց յորում պարունակի աղիւսակ զբոց տարեկանաց: Պարզատամար մշտնջենական, համաձայնութիւն ամսոցն ազարեայ ընդ յունաց: Ասացուածք խոհեմականք հնոց իմաստասիրաց. եւ սկզբունք համարողականի արհեստի: Ի հայրապետութեան տեսոն Յակոբայ ամենից հայոց Կաթուղիկոսի: Եւ է թագաւորութեան Քրիստոսապատեհի եւ բարեպաշտի արքայի Լուսովիքոսի: Տպագրեցեալ է զորմարանում սրբոյ էջմիածնի, եւ սրբոյն Սարգսի զօրավարին է Մարտիկայ: Թուի Քրիստոսի. 1675:

ԹԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

Աւարտեցաւ զբոլոր շահաւէտ եւ օգտակար տպագրեցեալ ի պէտս եւ ի հրճուանս Հայկազունեաց եւ մանաւանդ վաճառականաց: Արդ՝ որք վայելէք զսա առողջութեամբ եւ խնդութեամբ ի փոսս Քրիստոսի յիշեցէք զպատանաս զմասակարարս եւ զաշխատոզս ի սինն. եւ մանաւանդ զհանգուցեալն ի Քրիստոս զմեկան վարդապետն, բնդ սրս եւ զուր յիշեցեալք լիջիք ի նոյնոյ տեսնէ մերձէ Յիսուսէ Քրիստոսէ. Ամէն:

Կիւլպէնկեան Մատենադարան

264-11

1675

35

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Կ. ՊՈԼՍԵՑԻ (ՀՈԼՈՎ): ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ԼԱՏԻՆԵՐԷՆ-ՀԱՅԵՐԷՆ: Հոմ., տպ. Հաւասոյ Տարածման (Propaganda Fide), 1675- 214 + 3 շ. = 217 էջ:

ԱՆՈՒԱՆԱԹԵՐԹ

ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ԼԱԹԻՆԱԿԱՆ ՀԱՅԵՐԷՆ ՇԱՐԱԳՐԵՑԵԱԼ Ի ՅՈՂԱՆԻՍԷ ՎԱՐԴԱՊԵՏԷ ԿՈՍՏԱՆԴԻՆՈՒՊՈԼԻՍԵՑԻՆ ԶՈՒՐՃՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿԱԶՈՒՆԵԱՑ: GRAMMATICA LATINA ARMENICE EXPLICATA. A Ioanne Agop Sacerdote Armeno Constantinopolitano.

ՎԿԱՅՈՒԹԻՒՆ

Ձունի:

ԹԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

Ձունի:

Կիւլպէնկեան Մատենադարան

36

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Կ. ՊՈԼՍԵՑԻ (ՀՈԼՈՎ): ՉՏՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿԱՐԱՆՈՒԹԵԱՆ: Հոմ., տպ. Հաւասոյ Տարածման (Propaganda Fide), 1675, 6 շ. + 246 + 3 = 255 էջ:

ԱՆՈՒԱՆԱԹԵՐԹ

PURITAS HAYGICA SEU GRAMMATICA ARMENICA A Ioanne Agop Sacerdote Armeno composita. Ad maiorem Dei gloriam, Et ad honorem Beatissimae Virginis DEI Genitricis MARIAE.

ՎԿԱՅՈՒԹԻՒՆ

Ձունի:

ԹԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

Ձունի:

Կիւլպէնկեան Մատենադարան

ՄԱՇՏՏՈՑ: Զմիւռնիս, հրտ. Աւետիս եւ Սողոմոն, տպ. Ս. Էջմիածնի եւ Ս. Սարգսի, 1676, 4 չէ. 4 304 = 308 էջ:

ԱՆՈՒԱՆԱԹԵՐԹ

ԳԻՐԿ. ՍՐԲՈՅՆ ՄԱՇՏՏՈՑԱՅ ՎԱԴՒԱԳԵՏԻ Արարողութիւնը հանրագործական եկեղեցեաց հան-
րաստանեայց: Պարունակող եօթեանց դիտարաց խորհրդունակ սրբազնագործութեանց, եւ
այլոց մասնաւորաց պաշտամանց հաստատեցելոցս ի հնագունից հարցն սրբոց առ ի լրումն
հոգեկանին հարկաւորութեան. եւ մարմնակոտորէն պիտանացութեան. սահմանադրեցեալ
ժանդակութեամբ հոգւոյն սրբոյ: Տպարեցեալ ի տպարանի սրբոյ Էջմիածնի. եւ սրբոյն
Սարգսի գործարիւ: Ի Հայրապետութեան Տեսնն Յակօրայ ամենայն հայոց կաթողիկոսի:
Արդեամբք եւ ծախիւք Աւետիսի եւ Սողոմոնի պաշտօնատարի: ի Զմիւռնեայ: Ի Քառ փրկչին:
1676. Իսկ քառ հայոց. 1125:

ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ Ա

Յառաջարանութիւն

Որք ըստ անհարկութեան վերնախնամ տեսչութեան կամաւոր յօտարութեամբ մա-
տուցին զինքեանս ի պաշտօնատարութիւն ժառանգարանութեան բանին աստուծոյ անաւան-
թեան. լցուցանելով զպէտս սրբոյ առաքելականի եկեղեցւոյ. հաստատեցելոյ եօթեամբք
սեամբք խորհրդոյ. եւ զարդարեալ պայմանացուցին նույնաթիւ շնորհօք հոգւոյն սրբոյ, առ
ի լուսաւորութիւն ողւոց խաւարեցելոց անմահց բանականաց. ծաւալելով զնշոյն—հոգեհնդ
զեղձունս ընդ ամենեւեան տիեզերս արիաշնն քաջութեամբ. ի լրածութիւն կամաց սրբոյ
հօրն երկնաւորի. ընծակելով բազմաթիւ անշնանօք առ միմեանս մինչեւ ցայս վայր: զոյցն
զաստուածունակ անանդութիւն անխախտելի ունի մայրս մեր սուրբ եկեղեցի. եւ կատարել
յար անթերապէս ցնծալով ի փառս ամենաւարդոյ երբորդութեանն՝ եւ մի աստուածութեանն
օրհնեցելոցն ի յաւիտեանս յաւիտենից: Ըստ որում եւ յամ աստուածականի մատանիս աս-
տուածութեան եւ յուղութեան. վասն սրբոց եկեղեցեաց միշտ հարկաւորութեանց յոյժայօ-
ժար բազմանօք փափաղեցեալ ամենեւեանի հօրն հայաստանեայց տեսուն Յակօրայ ամենայն
հայոց դիտապետի. չորիւք ամօք կանխաւ զրեալ էր առ բազմալխատ եւ սիրելի աշակերտն
իւր տէր Ոսկան աստուածարան վարդապետ: Տպել զսա անյապող ըստ բաւելոյ կարողու-
թեանն իւրոյ, օժանդակութեամբն աստուծոյ. եւ ձեռնորութեամբ քրիստոսաւէր վաճառա-
կանաց. յորոյ յատրան յայնտակ նախ քան զհասանիլ հրամանի պետականին աղաւաճիտ
վարդապետն միաբանեալ էր ընդ կոչեանմին եւ օժտարոյ արիստազուան շիրիջոյն թաղկոսի
Էրեւանեցւոյ առ ի տպութեան տակնի սազմոսին. յորմէ պատճառ կրեալ զպատական փորձու-
թիւնս եւ զնորտեսն հարուածս ի ձեռնմէ աստուածամարտին եւ տիրապան երկրորդ յու-
ղային զսան մահուամբ բարձուս ի կենաց աստի. զորոյ զլիւլիւր պատմութիւն անցից նորին
ամենայնի ընթեռնոց էք ի յատուկ զիրս նորին. եւ այսու ամենայնի—զկնի մահուան
տեսան իմոյ մատենեցայ եւ տրուպ փոխանակ նորին ի ձեռն անօրէն զողջոսին ամս չորս կա-
լով ի շարժարանս պղծաւէր լրբողիմին. զորմելով միշտ ընդդէմ հայոց ազգին եւ սրբոյ տ-
թոռոյն Էջմիածնի եւ զործարանի նորին ոչինչ համարելով զամենայն հայս եւ զյոյով բա-
նադրանս կաթողիկոսին եւ ամենայն վարդապետաց. զորս Տէր Յիսուս խայտառակեալ
բարձցէ զսա ի միշոյ աղօթիւք հարցն սրբոց հայաստանեայց: Որովք այսօրեւկ ամենիւք
պատանաօք. ոչ կարացաք ցարդ կատարել զհրաման վեհին հանուրց: Այլ այժմ սակաւ թիւ
զողի առեալ ի բաց եղաք զծանրարեւոնութիւն պարտուցն եւ զյարուցմունս ամենաւար շիրիջ-
ոյն. յուսալով յողորմութիւնս աստուծոյ եւ յաղօթս սրբոյ հօրն մերոյ տեսնն Յակօրայ,
եւ ի ինամարկութիւնս բարեւէր եւ աստուածապաշտ հաւատարիմ եւ բարեարդոյ ազգին հա-
յոց: ձեռնարկաք առ ի տպել վայելչապէս ակնունելով բարեպէս կատարման. նախ զփոքր
մաշտոցն եւ ապա զկատարեալ բունն ըստ հրամանի հոգեւոր տիրին. առ ի զուարճութիւն
եկեղեցեանց հայաստանեայց եւ ի կատարելագործութիւն թմաւից կարգարաց. եւ ի պէտս
աստուածաւէր վաճառականաց յուսով սիրով ըզձացողաց ի փառս մեծագոյնս Աստուծոյ:

ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ Բ

Զօրհնութիւնս անդուխտ եւ զգոհութիւնս անզոգարս՝ եւ գրարերանութիւնս անբո-
 պասս, մշտապաղատ փառարանութեամբ հանդերձ, մատուցուիք ամենասուրբ երրորդու-
 թեան հօր եւ որդւոյ եւ հոգւոյն սրբոյ. այժմ, եւ անզբաւ յաւիտենիս, ամէն՝ Որ եղև
 ձեռնառլ եւ նպաստ մեզ տառապելոցս ի հոգէկիր գործառութեանս մերում Հասուցանելով
 յեզր եւ սուրա զմաշտոցս. որ ունի պարունակեալ յինքեան զեօթն խորհուրդս եկեղեցւոյ
 եւ զայլ արարողութիւնս՝ բարեփայելուչ եւ զեղեցկալարմար ապիւք. ի պէտս հոգեկանս եւ
 մարմնականս, բարեպաշտոն ազգին հայկաղանեաց եկեղեցականաց եւ աշխարհականաց, եւ
 բնաւից լուսաւորչաւանդ անձանց: Արդ զերեսս ի զեաին եղեալ աղաչեմ զամենեւեանդ որք
 հանդիպիր վաշելման աստուածայնոյ մասննոյս: Յիշեալիք զհոգւոյն հայրն եւ զբողոքու-
 թասս մշակն զոսկան արհի եպիսկոպոսն հանգուցեալ ի քրիստոս: եւ զկենդանի եղբայր Նո-
 րին զաւետիսն, եւ զբոս որդի սոցին զսոցոմենն, որ կայ մասնեցեալ բողոքաց շարաբա-
 նաց ի մաշիլիոյ սակս գործարանի սրբոյ աթոռոյն էջմիածնի ի պարծանս ազգի: բնդ սոցին
 յիշեցիր զհաստարիմ բարեկամն սրբոյ աթոռոյն եւ սին Հաստատութեան գործարանի
 նորին, զմանխացի զաղաղի որդի մահակսի պողոտն՝ եւ զանդրանիկ զղեարարս որդին ի ք
 զտիրացու յովանէս շէլէպին: յիշեալիք եւ զանձանձիր աշխատաւորն զբաղանառութեան
 զեղեցկացի զհասահակ տիրացուն: Հուսկ յեաին եւ զիս զնուստս յամենեւեան զմկրտիչ ան-
 ամբ եւեթ բանի սպասաւորս աղաչանք իմովք. հանդերձ հոգւոյն եղբայր իմով ջուղայեցի
 ոսկէկեռքնց աէր զաւթիւն. որ ոչ ինայէ ոգնել մեզ ի նեղութեանս մերում ի գործառու-
 թիւնս այս: եւ որք յիշէք յիշեալք լինիլիք ի զիրս զպրութեան կենացն անմահի: Որում
 փառք եւ զօրութիւն յաւիտենան յաւիտենից: Ամէն:

Կիւլպէկեան Մատենադարան

264.3

1676

ԽՈՐՀՐԴԱՏԵՏՐ: Հոսմ, ապ. Հաստոյ Տարածման (Propaganda Fide), 1677. 2 թ. 1 + 20 + 30 = 52 էջ:

ԱՆՈՒԱՆԱԹԵՐԹ

ԽՈՐՀՐԴԱՏԵՏՐ ՊԱՏԱՐԱԳԻՆ ՀԱՅՈՑ, LITURGIA ARMENA.

ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

Զուսի:

ԽԱՆՕԹ. էջ 20-ով կը վերջանայ «ետրիդատետր»ը եւ նոր էջակալութեամբ կը սկսի՝
 ՍՊԱՍԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ ՊԱՏԱՐԱԳԻ: MINISTERIUM MISSAE.
 Այս մասը կը վերջանայ էջ 19-ով: էջ 21-էն կը սկսի՝
 CORRECTIONES OFFICII DIVINI ARMENORUM. ՍՐԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԺԱՄԱԿԱՐԳՈՒ-
 ԹԵԱՆ ՀԱՅՈՑ:
 Իսկ էջ 25-ով՝
 CORRECTIONES HYMNORUM ARMENORUM. ՍՐԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ԾԱՐԱԿԱՆԱՑ:

Կիւլպէկեան Մատենադարան

264.5

1677

ԽՈՐՀՐԴԱՏԵՏՐ: Հոսմ, սոյ. Հաւատոյ Տարածման (Propaganda Fide), 1677, 52 էջ:

ԱՆՈՒԱՆԱԹԵՐԹ

ԽՈՐՀՐԴԱՏԵՏՐ ՊԱՏԱՐԱԳԻՆ ՀԱՅՈՑ, LYTURGIA ARMENA.

ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

Զուեի:

ԾԱՆՕԹ. Յարեւմման է նոյն տարւոյ ճեռերդատետրին: Էջերը եւ գիրերը աւելի մեծ, զլիտակիրներուն համար գործածուած բոչնագիրներ. փոխանակ նախորդի զարդանւ տառերուն: Նկարները շրջանակող, ինչպէս նաեւ էջակիրներու և վերջաւորութիւններու զարդերը եւս կը տարբերին: Էջերը կը սկսին 1-էն եւ առանց ընդմիջման կամ նոր էջակալութեան կը հասնին մինչեւ 52, որ հաւասար է նախորդին (2 չի. + 20 + 30 = 52 էջ):

Կիւլպէնկեան Մատենադարան

264-5

1677

ԴԱՒԱՆՈՒԹԻՒՆ ՀԱՒԱՏՈՑ (Հայերէն եւ լատիներէն): Հոսմ, սոյ. Հաւատոյ Տարածման (Propaganda Fide), 1678, 48 էջ:

ԱՆՈՒԱՆԱԹԵՐԹ

ԴԱՒԱՆՈՒԹԻՒՆ ՀԱՒԱՏՈՑ ՎԱՐՆ ԱՐԵՒԷԼԵԱՅՑ. PROFESSIO ORTHODOXAE FIDEI AB ORIENTALIBUS FACIENDA. Iussu S. S. D. N. Urbani P. P. VIII. Edita.

ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

Զուեի:

ԾԱՆՕԹ. Անուանաբերքի հայերէն խորագիրը պարունակող առանձին էջը ինկած է: Զայն առած ենք «Հայ հնատիպ գրքի մատենագիտական ցուցակ»-էն:

Կիւլպէնկեան Մատենադարան

230-2

Դա 1678

Կազմեց՝ Ա. Գ.

(Շար. 3)